

Agenda

Vergadering van de commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei (EZ/KGG)

dinsdag 25 maart 2025 van 15:00 tot 15:10

locatie: commissiekamer 3

soort vergadering: regulier

agendastatus: **definitief**

1. Vaststellen agenda

- **Bijlagen**
 - Agenda

2. 36.588

Nota naar aanleiding van het verslag; Wijziging van de Kaderwet EZK- en LNV-subsidies en enkele andere wetten op het terrein van EZK 20..

Bespreking nota naar aanleiding van het verslag

- **Ambtelijke toelichting**

Beslispunt

Hoe wenst de commissie, na kennisneming van de nota naar aanleiding van het verslag, te besluiten?

- het wetsvoorstel aan te melden voor plenaire behandeling, of;
- voor te stellen over het wetsvoorstel te stemmen, of;
- het wetsvoorstel aan te melden voor afdoening als hamerstuk, of;
- een datum te bepalen voor het leveren van inbreng voor een tweede verslag.

Toelichting

Het wetsvoorstel Wijziging van de Kaderwet EZK- en LNV-subsidies en enkele andere wetten op het terrein van EZK 20.. (Kamerstukken [36588](#)) is door de Tweede Kamer op 30 januari 2025 zonder beraadslaging en zonder stemming aanvaard. Het wetsvoorstel stond daarom op de termijnbrief van 31 januari 2025. Op verzoek van het lid **Van Langen-Visbeek** (BBB) is op 18 februari 2025 in de commissievergadering inbreng geleverd voor het verslag. Op 20 maart 2025 is de nota naar aanleiding van het verslag ontvangen.

- **Bijlagen**

- Wijziging van de Kaderwet EZK- en LNV-subsidies en enkele andere wetten op het terrein van EZK 20.. (36.588); nota naar aanleiding van het verslag (EK, C)
- Wijziging van de Kaderwet EZK- en LNV-subsidies en enkele andere wetten op het terrein van EZK 20.. (36.588); verslag (EK, B)

- Wijziging van de Kaderwet EZK- en LNV-subsidies en enkele andere wetten op het terrein van EZK 20.. (36.588)

- Wijziging van de Kaderwet EZK- en LNV-subsidies en enkele andere wetten op het terrein van EZK 20.. (36.588); gewijzigd voorstel van wet (EK, A)

3. Toezegging Voorhangprocedure AMvB Energiewet (T03955)

Toezegging Voorhangprocedure AMvB Energiewet (36.378)

Bespreking status toezegging

- **Ambtelijke toelichting**

Beslispunt

- Kan de commissie instemmen met het veranderen van de status van toezegging T03955 in "voldaan"?

Toezegging Voorhangprocedure AMvB Energiewet (T03955)

Kamerlid: De heer Panman (BBB)

Toezegging: De minister van Klimaat en Groene Groei zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Panman (BBB), toe dat de AMvB die onder de Energiewet hangt ook zal worden voorgehangen bij de Eerste Kamer.

Op 5 maart 2025 ontving de commissie het Ontwerpbesluit houdende regels over energiemarkten en energiesystemen (Energiebesluit).

De voorlegging geschiedt in het kader van de wettelijk voorgeschreven voorhangprocedure. Hoewel de voorhang op basis van artikel 6.8 van de Energiewet slechts voor enkele artikelen geldt, is eerder toegezegd dat, nu het hele Energiebesluit grondig is herzien, het Energiebesluit integraal bij beide Kamers zal worden voorgehangen (Kamerstukken II 2023/24, 36378, nr. 10, reactie op vraag 147; Handelingen I 2024-2025, nr. 10, item 5, toezegging T03955). Dit biedt de Kamer de mogelijkheid zich uit te spreken over het ontwerpbesluit. Deze voorhangprocedure is opgenomen in de lijst gedelegeerde regelgeving.

Tijdens de commissievergadering van 11 maart besloot de commissie het volgende: "Op verzoek van het lid Panman (BBB) besluit de commissie dit agendapunt aan te houden tot de volgende commissievergadering."

Ambtelijk advies: status veranderen in "voldaan".

- **Bijlagen**

- Toezegging Voorhangprocedure AMvB Energiewet (36.378) (T03955)

- Energiewet (36.378); brief van de minister van KGG ter aanbieding van voorhang Ontwerpbesluit houdende regels over energiemarkten en energiesystemen (Energiebesluit) (EK, N)

- Concept Energiebesluit (13 februari 2025, 46 p.)

- Nota van toelichting Energiebesluit (13 februari 2025, 233 p.)

- Uitvoerbaarheids- en handhaafbaarheidstoets Energiebesluit (ACM, 17 oktober 2024, 4 p.)

- Toelichting op de Uitvoerbaarheids- en handhaafbaarheidstoets Energiebesluit van de ACM (6 p.)

- Brief van de ACM ter bevestiging akkoord op SLR-artikelen Energiebesluit (28 januari 2025)

- Advies Energiebesluit ATR (19 september 2024, 3 p.)

- Uitvoerbaarheids- en handhaafbaarheidstoets Energiebesluit (SodM (20 september 2024, 13 p.)

- Advies Energiebesluit Raad voor de Rechtspraak (19 september 2024, 2 p.)

- Advies Energiebesluit Autoriteit Persoonsgegevens (20 november 2024, 2 p.)

- Brief van de Rijksinspectie Digitale Infrastructuur over de Uitvoerbaarheids- en handhaafbaarheidstoets Energiebesluit (24 september 2024, 3 p.)

Verslag van een schriftelijk overleg met de minister van KGG over de voortgang verduurzaming van de industrie; Kabinetsaanpak Klimaatbeleid

Bespreking verslag schriftelijk overleg

- **Ambtelijke toelichting**

Beslispunt

- Kunnen de antwoorden d.d. 14 maart 2025 (29826/32813, E) voor kennisgeving worden aangenomen?

Toelichting

De commissie besloot op 12 november 2024 om gelegenheid te bieden voor het leveren van inbreng voor schriftelijk overleg met de minister van Klimaat en Groene Groei naar aanleiding van de brief van 24 oktober 2024 over de voortgang verduurzaming industrie (29826/32813, D). Op 14 maart zijn de antwoorden van de minister op de gestelde vragen ontvangen (29826/32813, E).

- **Bijlagen**

- Kabinetsaanpak Klimaatbeleid (32.813), Industriebeleid (29.826); verslag van een schriftelijk overleg met de minister van KGG over de voortgang verduurzaming van de industrie (EK 29.826 / 32.813, E)
- Kabinetsaanpak Klimaatbeleid (32.813), Industriebeleid (29.826); brief van de minister van KGG over de voortgang van de verduurzaming van de industrie (EK 29.826 / 32.813, D)

5. 21501-08, AA

Verslag schriftelijk overleg staatssecretaris van I&W en de minister van KGG over verslag informele Milieuraad van 11 en 12 juli 2024; Milieuraad

Inbreng nader schriftelijk overleg

- **Ambtelijke toelichting**

Beslispunt

- Welke leden leveren vandaag, 25 maart 2025 inbreng voor nader schriftelijk overleg?

Toelichting

Op 12 september jl. stuurden de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat - openbaar vervoer en milieu - en de minister van Klimaat en Groene Groei, mede namens de minister van Infrastructuur en Waterstaat, de Kamer een brief met het verslag van de informele bijeenkomst van milieu- en klimaatministers op 11 en 12 juli jl. in Boedapest, Hongarije.

De commissie heeft op 5 november 2024 inbreng geleverd voor schriftelijk overleg. Op 17 december 2024 is de beantwoording ontvangen. Op 4 februari 2025 besloot de commissie om op 25 maart 2025 gelegenheid te bieden voor het leveren van inbreng voor een nader schriftelijk overleg.

- **Bijlagen**

- Milieuraad (21.501-08); verslag van een schriftelijk overleg met de minister van I&W over het verslag van de informele Milieuraad van 11 en 12 juli 2024 (EK, AA)
- Milieuraad (21.501-08); brief van de staatssecretaris van I&W en de minister van KGG over verslag informele Milieuraad van 11 en 12 juli 2024 (EK, Y)
- Milieuraad (21.501-08)

6. T03788

Brief van de minister van KGG ter aanbieding van Routekaart Koolstofverwijdering; Kabinetsaanpak Klimaatbeleid; Toezegging Suggesties meenemen uitwerking routekaart negatieve emissies (36.274 / 36.410 XIII)

Bespreking status toezegging en brief van de minister

- **Ambtelijke toelichting**

Beslispunten:

- Hoe oordeelt de commissie over de status van toezegging T03788?
- Wenst de commissie de brief van 14 maart 2025 voor kennisgeving aan te nemen, of gelegenheid te bieden voor het leveren van inbreng voor een schriftelijk overleg? In het laatste geval: wanneer wenst u inbreng te leveren?

Toelichting:

Op 14 maart 2025 heeft de commissie EZ/KGG een brief van de minister van Klimaat en Groene Groei ontvangen met de Routekaart Koolstofverwijdering. Koolstofverwijdering zal naast emissiereductie een tweede spoor in het klimaatbeleid vormen. Met deze routekaart geeft het kabinet invulling aan de toezegging T03788 en reageert het op het advies van de Wetenschappelijke Klimaatraad: 'De lucht klaren? Advies over uitgangspunten en beleid voor sturing op CO2-verwijdering uit de atmosfeer.'

Toezegging T03788

Kamerlid: Prins (CDA)

Samenvatting: De minister voor Klimaat en Energie zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Prins (CDA), toe de suggesties van mevrouw Prins mee te nemen in de uitwerking van de routekaart negatieve emissies. Hierbij wordt er uitgebreider gekeken hoe de landbouwsector en de aanplant van bomen in Nederland kunnen bijdragen aan die koolstofvastlegging.

Reactie min. KGG: "Met de Routekaart Koolstofverwijdering wil het kabinet koolstofverwijdering zo snel mogelijk een plek geven in het Nederlandse, Europese en mondiale klimaat- en energiebeleid. Dit vraagt om een stevige wetenschappelijke basis, een heldere blik op de rol van de overheid, en een doortastende ontwikkeling en uitvoering van nieuwe beleidsinstrumenten. De Routekaart biedt de eerste invulling hiervan. Met deze Routekaart geeft het kabinet ook invulling aan de vraag van het parlement om dit beleidsterrein verder uit te werken."

Ambtelijk advies: toezegging als voldaan aanmerken.

- **Bijlagen**

- Toezegging Suggesties meenemen uitwerking routekaart negatieve emissies (36.274 / 36.410 XIII) (T03788)

- Kabinetsaanpak Klimaatbeleid (32.813); brief van de minister van KGG ter aanbieding van Routekaart Koolstofverwijdering (EK, BG)

- Routekaart Koolstofverwijdering (Ministerie van KGG, maart 2025, 79 p.)

- The Netherlands calls for the consideration of carbon removal procurement through revenues from the EU ETS

- E240012 - Commissiemededeling over industrieel koolstofbeheer

7. 32.813, BH

Brief van de minister van KGG ter aanbieding van definitief ontwerp-Klimaatplan 2025-2035; Kabinetsaanpak Klimaatbeleid

Bespreking brief

- **Ambtelijke toelichting**

Beslispunt:

- Wenst de commissie de brief van 14 maart 2025 voor kennisgeving aan te nemen, of gelegenheid te bieden voor het leveren van inbreng voor een schriftelijk overleg? In het laatste geval: wanneer wenst u inbreng te leveren?

Toelichting

Met deze brief biedt het kabinet de Kamer het definitieve ontwerp-Klimaatplan 2025-2035 (hierna: Klimaatplan) aan. Het Klimaatplan is voorbereid volgens de in de Klimaatwet voorgeschreven procedure.

Artikel 5 van de Klimaatwet luidt:

1. Onze Minister stelt in overeenstemming met het gevoelen van de ministerraad en nadat het is overgelegd aan beide kamers der Staten-Generaal, het klimaatplan vast.
2. Op de voorbereiding van het klimaatplan is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Zienswijzen kunnen naar voren worden gebracht door een ieder.
3. De Afdeling advisering van de Raad van State wordt over het klimaatplan gehoord.
4. Onze Minister kan, in overeenstemming met het gevoelen van de ministerraad en gehoord beide kamers der Staten-Generaal, het klimaatplan wijzigen indien dit naar zijn oordeel noodzakelijk is om de doelstellingen, bedoeld in artikel 2, te realiseren. Het tweede en derde lid zijn van overeenkomstige toepassing.

Een ontwerp van het Klimaatplan is ter inzage gelegd. In de nota van antwoord (bijlage 2) licht het kabinet toe hoe het met deze zienswijzen is omgegaan en zijn de wijzigingen toegelicht die in het Klimaatplan zijn gedaan. Ook heeft de Raad van State een beschouwing gegeven over het ontwerp-Klimaatplan en de nota van antwoord (bijlage 3). In het nader rapport (bijlage 4) reageert het kabinet op dit advies, inclusief een toelichting op de wijzigingen die in het Klimaatplan zijn gedaan.

Bij het aanbieden van de beschouwing van het Klimaatplan heeft de Raad van State ambtelijk het aanbod gedaan voor het verzorgen van een technische briefing, zoals zij dat recent ook hebben gedaan bij de klimaatnotabeschouwing.

● **Bijlagen**

- Kabinetsaanpak Klimaatbeleid (32.813); brief van de minister van KGG ter aanbieding van definitief ontwerp-Klimaatplan 2025-2035 (EK, BH)
- Klimaatplan 2025-2035 (Ministerie van KGG, maart 2025, 112 p.)
- Nota van antwoord. Klimaatplan 2025-2035 (Ministerie van KGG, maart 2025, 28 p.)
- Nader rapport. Klimaatplan 2025-2035 (Ministerie van KGG, maart 2025, 12 p.)
- Advies ontwerp-Klimaatplan 2025-2035 (Raad van State, 4 maart 2025, 22 p.)

8. COM(2025)47 - Een eenvoudiger en sneller Europa: mededeling over uitvoering en vereenvoudiging Inbreng schriftelijke overleg

● **Ambtelijke toelichting**

Beslispunten

- Welke leden leveren vandaag inbreng voor schriftelijk overleg naar aanleiding van de mededeling van de Europese Commissie over uitvoering en vereenvoudiging van 11 februari 2025?
- Zijn deze vragen gericht aan de regering of aan de Europese Commissie?

Toelichting

Op 11 februari 2025 publiceerde de Europese Commissie een mededeling over uitvoering en vereenvoudiging. In de mededeling legt de Commissie uit hoe zij in de komende vijf jaar de uitvoering van de EU-regels in de praktijk wil vergemakkelijken, de administratieve lasten wil verminderen en de EU-regels wil vereenvoudigen. In de mededeling noemt de Commissie onder andere doelstellingen en instrumenten om de regeldruk te verlichten. Tijdens de commissievergadering van 11 maart 2025 besloot de commissie, op verzoek van het lid Van Langen-Visbeek, dit punt te agenderen voor inbreng op 25 maart 2025.

- **Bijlagen**

- COM(2025)47 - Een eenvoudiger en sneller Europa: mededeling over uitvoering en vereenvoudiging
-

- Factsheet betreffende het werkprogramma van de Europese Commissie 2024 [EN]

9. Mededelingen en informatie

- **Ambtelijke toelichting**

A - Uitnodiging Inter-Parliamentary Conference Warschau 13 en 14 april 2025

Op 13 en 14 april organiseert het Poolse voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie de klimaat- en energieconferentie met als thema 'Zero-emission energy production: towards EU's competitiveness and security'. De commissie heeft hiervoor een uitnodiging ontvangen. Twee leden kunnen deelnemen namens de Eerste Kamer en zij kunnen ondersteund worden door een lid van de commissiestaf. Bij een inter-parliamentary conference wordt het parlement geacht vertegenwoordigd te zijn. Vooralsnog hebben zich nog geen Tweede Kamerleden aangemeld voor de conferentie en de griffie blijft dit in de gaten houden.

B - Commissiemededeling EU-Kompas voor Concurrentievermogen

Op 29 januari 2025 publiceerde de Europese Commissie het EU-kompas voor Concurrentievermogen. In deze Commissiemededeling geeft de Europese Commissie de plannen weer voor het versterken van het concurrentievermogen in de huidige termijn. Het kompas refereert daarmee met name naar het Draghi-rapport. Daarnaast publiceerde de Europese Commissie recent het eerste in de reeks omnibuspakketten die verschillende versoepelingen in het beleid moet regelen.

C - Appreciatie kabinet verlenging vuldoelstellingen EU

Op 14 maart 2025 ontving de Kamer de kabinetsappreciatie over het voorstel van de Europese Commissie om de Europese gasopslagbepalingen met twee jaar te verlengen. Conform het voorstel van de Europese Commissie moeten de lidstaten ook de komende periode 90% van hun gasopslagcapaciteit gevuld hebben op 1 november 2026 en 2027. Het kabinet geeft aan het doel van het voorstel te onderschrijven, maar plaatst hier tevens een aantal kritische kanttekeningen bij. De volledige kabinetsappreciatie treft u in de bijlagen.

D - Brief nationale en Europese aanpak verduurzaming industrie ter behoud van de sector

Op 17 maart 2025 ontving de Tweede Kamer een brief van de minister van Klimaat en Groene Groei over de voortgang verduurzaming industrie. De Tweede Kamer ontving deze voortgangsbrief naar aanleiding van het bericht van NRC dat verduurzaming vóór 2030 geen harde voorwaarde meer is voor financiële steun aan industriebedrijven. Op 20 maart 2025 heeft de Tweede Kamer hierover gedebatteerd. U kunt dit debat terugkijken via [deze link](#).

- **Bijlagen**

- Uitnodiging Inter-Parliamentary Conference Warschau 13 en 14 april 2025
 - Draft Programme. Meeting of the Chairpersons of the Committees on climate and energy (6 maart 2025, 3 p.)
 - Practical information. Meeting of the Chairpersons of the Committees on climate and energy (6 maart 2025, 7 p.)
-

- COM(2025)30 - Commissiemededeling het EU-kompas voor concurrentievermogen
-

- brief van de minister van de minister van KGG over appreciatie verlenging vuldoelstellingen EU
- Voorstel verlenging vuldoelstellingen 2026-2027 (Europese Commissie, 5 maart 2025, 9 p.)

- Aanbeveling over de implementatie van gasvullingsdoelen in 2025 (Europese Commissie, 5 maart 2025, 4 p.)

- brief van de minister van KGG over nationale en Europese aanpak verduurzaming industrie ter behoud van de sector
- Samenvatting TNO Rapporten toekomstverkenning energie-intensieve productieketens
- Stand van zaken Maatwerkeraanpak (NPVI Stuurgroep, 4 december 2024, 8 p.)

- Overzicht nieuw gepresenteerde Europese voorstellen (7 maart - 14 maart 2025)
- Overzicht van nieuwe Europese wetsvoorstellen en mededelingen (14 maart – 21 maart 2025)
- Overzicht van aanhangige gedelegeerde regelgeving

10. Ter herinnering: openstaande correspondentie commissie EZ/KGG

● Ambtelijke toelichting

- Hieronder is een overzicht van de openstaande correspondentie weergegeven (dit betreft **brieven**).
- Een overzicht van **wetsvoorstellen** die bij de commissie voor Economische Zaken en Klimaat (EZK) in (schriftelijke) behandeling zijn, is via deze [link](#) te raadplegen.
- Een overzicht van EZ/KGG-wetsvoorstellen in behandeling bij de **Tweede Kamer** is te raadplegen via deze [link](#).

Tabel uitklappen inklappen

Overzicht openstaande correspondentie

<u>Verzonden</u>	<u>Onderwerp + link</u> (N)SO: (nader) schriftelijk overleg	<u>Reactietermijn</u>	<u>Toelichting</u>
18 maart 2025	SO - brief aan de minister van EZ over rapportage evaluatieonderzoek Nationaal Groeifonds Link brief: 36.000 L	15 april 2025	
14 februari 2025	NSO - brief aan de staatssecretaris van Rechtsbescherming over ontwerpbesluit Implementatie richtlijn duurzaamheidsrapportering Link brief: 26.485	13 maart 2025	
2 oktober 2024	NSO - Europees actieplan voor windenergie Link brief: 22.112	30 oktober 2024	Uitstelbrief ontvangen op 13 november 2024 Ambtelijk gerappelleerd
19 juli 2022	NSO - Motie Berkhout rotorbladen; Link brief: 35.092	T.z.t. informeren over uitkomst aeronautische studie, vervolgens status motie opnieuw agenderen.	

11. Rondvraag

De griffier van de commissie,

Eelco Karthaus